

สำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์

ผลผลิต : พัฒนาศักยภาพด้านปศุสัตว์

กิจกรรมหลัก : พัฒนาปรับปรุงพันธุ์สัตว์

กิจกรรมรอง : สัตว์ปีก

1. หลักการและเหตุผล :

สำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ กรมปศุสัตว์ ได้ให้ความสำคัญของงานวิจัย และงานผลิตสัตว์ปีกพันธุ์ดีสู่เกษตรกรมาโดยตลอด เนื่องจากเป็นสัตว์ที่เกษตรกรในชนบทกว่า 80 % เลี้ยงกันอยู่แล้วเพื่อการบริโภคในครอบครัว และเพื่อเป็นรายได้เสริม แต่ละพันธุ์ของเกษตรกรมักจะทำให้ผลผลิตต่ำและมีอัตราการตายสูง ซึ่งหากส่วนราชการสามารถผลิตสัตว์ปีกพันธุ์ดี ให้ผลผลิตได้มากขึ้นและมีความทนทานต่อสภาพแวดล้อม ก็จะทำให้ผู้เลี้ยงสามารถผลิตไข่หรือเนื้อสำหรับให้คนในครอบครัวบริโภคได้มากขึ้น เด็กๆก็จะไม่ขาดสารอาหาร และจะเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติต่อไป นอกจากนี้ผลผลิตบางส่วนยังขายเป็นรายได้เสริมให้กับครอบครัว ทำให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น นอกจากการผลิตเพื่อเป็นอาหารโปรตีนสำหรับคนในชาติแล้ว ประเทศไทยยังเป็นผู้ผลิตเนื้อสัตว์ปีก และผลิตภัณฑ์จากสัตว์ปีก เพื่อการส่งออกอีกด้วย สำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์เล็งเห็นศักยภาพดังกล่าว จึงได้มุ่งเน้นให้มีการวิจัย พัฒนา และผลิตสัตว์ปีกพันธุ์ดีสู่เกษตรกรและโครงการต่างๆ โดยได้ให้ความสำคัญในการติดตามผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆมาโดยตลอด ซึ่งเอกสารฉบับนี้ได้รวบรวมปัญหา อุปสรรค และวิธีการแก้ไขปัญหาตลอดจนข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องอันเป็นประโยชน์เพื่อให้นำไปดัดแปลง และพัฒนาใช้ในการจัดการฟาร์มสัตว์ปีกได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์ :

1. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสัตว์ที่คุณภาพ
2. สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าปศุสัตว์
3. สร้างความเข้มแข็งให้กับบุคลากรและเกษตรกร
4. ส่งเสริมการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรพันธุกรรมสัตว์ และความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อเข้าถึงการใช้อย่างยั่งยืนและแบ่งปันผลประโยชน์
5. เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหารของประเทศ

3. ผลผลิต (Output) ระดับกิจกรรม/โครงการ

- 1 ผลิตสัตว์ปีกพันธุ์ดีได้แก่ ไก่พื้นเมือง 7,100 แม่ ไก่โรตไทย 3,400 แม่ เป็ดเทศ 3,600 แม่ เป็ดไข่ 2,900 แม่ เป็ดเนื้อ 50 แม่ ห่าน 300 แม่ ไก่วง 1,200 ตัว นกกระทา 700 แม่
2. ลูกสัตว์มีสุขภาพแข็งแรงได้รับวัคซีนตามโปรแกรม

4. ผลลัพธ์ (Outcome) ระดับกิจกรรม/โครงการ

- 1 มีลูกสัตว์ที่เกิดจากการผลิตสัตว์ปีก 8 ชนิดสัตว์
- 2 เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการซื้อสัตว์ปีกไปเลี้ยงและจำหน่ายพันธุ์สัตว์
- 3 อัตราการเกิดโรคลดลง
- 4 สัตว์มีสุขภาพแข็งแรง มีอัตราการตายลดลง

5. ตัวชี้วัดความสำเร็จ (KPI)

1. จำนวนสัตว์ที่ผลิตและสามารถจำหน่ายให้เกษตรกร 1,659,000 ตัว
2. เปอร์เซนต์การฟักออกของลูกสัตว์ปีก ไม่น้อยกว่า 80%
3. อัตราการฟักออกของไข่มีเชื้อ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80%
4. อัตราการตายลูกสัตว์ปีก ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5

6. ขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานโดยละเอียด ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :

กอง / สำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์/ ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์

1. หน่วยงานในสังกัดของสำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ดำเนินการผลิตพันธุ์สัตว์ปีกตามแผนและงบประมาณที่ส่วนกลางจัดสรร
2. หน่วยงานในสังกัดของสำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ประชาสัมพันธ์พันธุ์สัตว์ปีกที่ตนเองผลิต
3. เปิดรับคิวจองพันธุ์สัตว์ปีกตามความต้องการของเกษตรกร
4. พันธุ์สัตว์ที่ถึงคิวรับ หน่วยงานจะประสานให้เกษตรกรมารับพันธุ์สัตว์ได้
5. สัตว์ที่เกษตรกรได้รับ จะได้รับวัคซีนตามโปรแกรมการให้ที่อายุ 1-7 วัน ได้แก่ มาร์เร็กซ์ นิวคาสเซิล หลอดลมอักเสบ
6. ราคาจำหน่ายจะจำหน่ายตามราคาประกาศของกรมปศุสัตว์
7. การรับพันธุ์สัตว์เกษตรกรจะมารับพันธุ์สัตว์เมื่อได้รับการประสานให้มารับ โดยไปรับในจุดของการจำหน่ายที่หน่วยงานจัดไว้
8. เจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการจะเป็นผู้ออกใบเสร็จให้เกษตรกรในทุกครั้งที่มีการจำหน่ายพันธุ์สัตว์

9.การผลิตลูกสัตว์ฝ่ายผลิตจะเป็นผู้ดำเนินการโดยมีการวางแผนการผลิตตามระบบและตามกำลังการผลิตของแต่ละหน่วยงานโดยมีเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานเป็นผู้ปฏิบัติ และกำกับ ร่วมกับผู้เลี้ยงภายในฟาร์ม มีการผลิตตามกำหนดของมาตรฐานฟาร์มสัตว์ปีก มาตรฐานโรงพัก การจัดระบบสิ่งแวดล้อมของสัตว์ปีก การแก้ปัญหาการจัดการโรงพักไข่และระบบการเลี้ยงให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดระบบงานและข้อปฏิบัติประจำวัน การจัดระบบการระบายอากาศและการหมุนเวียนอากาศที่ดี การจัดการเลี้ยงดูลูกสัตว์ปีกในระยะต่างๆ ลูกไก่ ไก่รุ่น ไก่ทดแทน ไก่พ่อ แม่พันธุ์ และการจัดการป้องกันโรค

หน่วยปฏิบัติ (สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด / ศูนย์ฯ / สถานีฯ / ตำบล)

- 1.ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์ 39 หน่วยงาน (ผลิตสัตว์ปีก จำนวน 27 หน่วยงาน)
- 2.ปศุสัตว์จังหวัดที่เกี่ยวข้องในการขอรับบริการขอซื้อพันธุ์สัตว์ในโครงการหรือขอสนับสนุน

7. แผนภูมิความเชื่อมโยงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและขั้นตอนวิธีปฏิบัติงาน

